

TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET SOSIAALI- JA TERVEYSALALLA

Opiskelijaksi hakeutuvan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä koulutukseen liittyviin käytännön tehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa ympäristössä, jos lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) 81 §:ssä tarkoitettuihin tutkintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa. Henkilön terveydentilan tai toimintakyvyn osalta tulee arvioida mahdollisten sairauksien aiheuttamat rajoitteet ja sairauksien yksilöllinen hoitotilanne.

Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla:

- ajankohtainen hoitamaton psykoosi tai vaikea toimintakykyä laskeva masennus tai muu psyykkistä terveyttä ja toimintakykyä rajoittava sairaus, joka estää koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä toimimisen
- tuki- ja liikuntaelimestön sairaus, vamma tai muu fyysistä terveyttä ja toimintakykyä rajoittava sairaus, joka estää koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä toimimisen
- toimintakykyä rajoittava ihon sairaus kuten krooninen ihottuma, joka estää koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä toimimisen
- päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus

(Opetushallituksen määräys 21.12.2018, OPH-2852-2018 ja muutosmääräykset ja laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017)

TERVEYSTIETOJEN PYYTÄMINEN

Opiskelupaikan vastaanottamisen yhteydessä opiskelijan tulee täyttää samalla Wilmassa Oma terveys – arviointia koskevat tiedot.

- Oppilaitos voi Oman terveydentilan arviointi – tiedot saatuaan pyytää lisäselvitystä, esimerkiksi lääkärintodistusta. Opiskelijaksi ottaminen on ehdollinen lääkärintodistuksen esittämiseen saakka niiden opiskelijoiden osalta, joilta oppilaitos on pyytänyt lisäselvitystä
- Koulutuksen järjestäjä varmistaa, että opiskelijaksi valitun henkilön terveydentila on sellainen, että hän voi selviytyä myös koulutukseen kuuluvasta työpaikoilla tapahtuvasta oppimisesta, kuten alan tehtävissä toimiminen ja tutkinnon ammattitaitovaatimusten saavuttaminen edellyttävät. Opiskelijan oikeusturvan kannalta on perusteltua, että häntä ei valita sellaiseen koulutukseen, jonka mukaisissa tehtävissä hän ei terveydentilansa vuoksi voisi toimia. Jos opiskelijan terveydentila tai toimintakyky ei vastaa alan vaatimuksia tai muuttuu oleellisesti opiskelun aikana, voidaan opiskeluoikeus peruuttaa. Opiskeluoikeus voidaan myös peruuttaa tilanteessa, jossa opiskelija on salannut terveydentilaansa liittyviä tietoja opiskelijavalinnassa tai Oma terveys –lomakkeessa. (Opetushallituksen määräys 9.5.2018, OPH-5-2018 ja muutosmääräykset)

OPISKELUOIKEUDEN AIEMPI PERUUTTAMINEN

Opiskelupaikan vastaanottamisen yhteydessä opiskelijan tulee Wilmassa ilmoittaa aiemmasta opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

- Opiskelijaksi valitun tulee ilmoittaa opiskelupaikan vastaanottamisilmoituksen yhteydessä koulutuksen järjestäjälle, mikäli opiskeluoikeus on peruutettu joissakin aiemmissa opinnoissa (ammattiopiisto, ammattikorkeakoulu tai yliopisto). Opiskeluoikeus voidaan opintojen aikana peruuttaa aiemman opiskelupaikan peruuttamisen vuoksi, mikäli hakija on asian salannut. (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017)

RIKOSTAUSTAOTTEEN PYYTÄMINEN

Opiskelijan tulee koulutuksen järjestäjän pyynnöstä antaa nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, jos opiskelijan opintoihin tai työpaikalla järjestettävään koulutukseen sisältyy olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä. Savon ammattiopiistossa pyydetään opiskelun aikana rikosrekisteriote kaikilta sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon opiskelijoilta. Jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen sukupuolisiveellisyttä loukkaavasta teosta, seksuaalirikoksesta, törkeästä henkeen tai terveyteen kohdistuneesta rikoksesta tai vähäistä vakavammasta huumausainerikoksesta, voidaan hänen opiskeluoikeutensa peruuttaa.

OPISKELIJALLA ITSELLÄÄN ON VASTUU HUOLEHTIA AJANTASAINEN ROKOTUSSUOJA

Opiskelijana olet vastuussa rokotustesi kattavuudesta ja voimassaolosta opintojen aikana.

Sosiaali- ja terveysalan opintoihin kuuluu työelämässä oppimista. Työpaikoille mentäessä rokotussuojan tulee olla ajan tasalla. Tiedot aiemmista rokotuksista ja sairastamistasi taudeista löydät esim. henkilökohtaisesta terveys- tai rokotuskortista. Opiskeluterveydenhuolto pyytää opiskelijoita toimittamaan rokotustiedot terveystarkastuksessa tai rokotuskäynnillä. Tartuntatautilaki 2018 velvoittaa työnantajan suojelemaan tartuntatautien vakaville seurauksille alttiita potilaita ja asiakkaita (§ 48). Sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteisiin menevien opiskelijoiden rokotukset ovat osa työ- ja potilasturvallisuutta.

Perusrokotteet:

Tetanus-difteria eli jäykkäkouristus-kurkkumätärrokote, tehostettava 20 vuoden välein.

Tetanus-difteria-pertussis (jäykkäkouristus-kurkkumätä-hinkuyskä) on saatu kouluiässä ja lisäksi annetaan myös kaikille 25-vuotiaille. Tetanus-difteria-hinkuyskä rokote vaaditaan imeväisikäisiä hoitavilta opiskelijoilta. Tämä rokote annetaan opiskeluterveydenhuollossa vasta juuri ennen harjoitteluun menoa ko. rokotetta tarvitseville.

- 1.3.2018 alkaen työntäjän tulee varmistaa, että imeväisikäisiä hoitavilla sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöillä ja harjoitteluun tulevilla on säännöllisesti annettuna hinkuyskärokote. Rokotuksen antama suoja hinkuyskää vastaan heikkenee noin 3-4 vuodessa, joten suoja tulisi tehostaa viimeistään viiden vuoden kuluttua. Edellisen Tetanus-difteria -tehosteen (TD) ja dtap-tehosteen (Boostrix) minimiväli on 2 vuotta. Alle 12 kuukauden ikäisiä vauvoja hoitavilla työntekijöillä tulee olla hinkuyskäsuoja.
- Rokotettaviin kuuluvat mm. imeväisiä hoitava sairaalahenkilökunta, äitiys- ja lastenneuvolan henkilökunta, lapsipotilailta näytteitä ottava laboratoriohenkilöstö.
- Koska rokotuksella saatu hinkuyskäsuoja heikkenee melko nopeasti, henkilökuntaa ei tule rokottaa ”etukäteen varmuuden vuoksi” vaan nimenomaan silloin, kun henkilö työskentelee tai siirtyy työskentelemään toimipisteeseen, jossa hoidetaan imeväisikäisiä. Myöskään kaikki sosiaali- ja terveysalan opiskelijat eivät tarvitse hinkuyskäsuojaa.

MPR eli tuhkarokko-, sikotauti- ja vihurirokko-: Vuoden 1982 jälkeen syntyneet on yleensä rokotettu kaksi kertaa MPR -rokotteella ja näin ollen rokotussuoja on riittävä. Myös sairastettu tuhkarokko, sikotauti tai vihurirokko antaa suojan kyseiseen tautiin. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos suosittelee rokotteen ottamista, mikäli tietoa sairastetuista rokkotaudeista ei ole tai rokotetta on saanut aikaisemmin vain yhden kerran. Rokotetta ei saa antaa raskaana oleville naisille. MPR -rokotuksen jälkeen tulisi odottaa, suosituksesta riippuen, 1 - 3 kk ennen raskaaksi tuloa.

Polio: Suomalaisen väestön poliosuoja on hyvä. Jos opiskelija on saanut perusrokotukset eli neljä kertaa poliorokotuksen, polio tehostetaan vain tarvittaessa matkakohteiden mukaan 5-10 vuoden välein. Yli 1 vuotiaana aloitettuna riittää kolmen poliorokotteen perussarja.

Kausi-influenssarokote: Kausi-influenssarokote annetaan opiskeluterveydenhuollossa syksyisin. Rokote on pakollinen kaikille sosiaali- ja terveysalan toimipisteissä työskenteleville opiskelijoille. Rokotusajankohdista tiedotetaan erikseen mm. www.kuopio.fi sivuilla.

Hepatiitti B -rokote (HBV): Hepatiitti B-rokote annetaan opiskeluterveydenhuollossa. Rokotteeseen ovat oikeutettuja terveydenhoitaja-, sairaanhoitaja-, kätilö-, laboratoriohoitaja-, röntgenhoitaja-, ensihoidon opiskelijat, sekä lähihoitaja-, hammashoitaja- ja suuhygienisti opiskelijat.

Marraskuusta 2016 lähtien maksuttoman rokotteen saavat myös miehet, joilla on seksiä miesten kanssa. Hepatiitti B -rokote ehkäisee viruksen aiheuttamaa vakavaa maksatulehdusta.

Vesirokko: Vesi-rokkoimmuniteetti on tärkeä työskenneltäessä sosiaali- ja terveysalalla asiakastyössä. Selvitä, oletko sairastanut vesirokon tai oletko saanut kaksi annosta vesirokko-rokotetta. Vesirokko-rokotetta suositellaan kaikille aikuisille, jotka eivät ole tautia sairastaneet, tai joita ei ole rokotettu vesirokkoa vastaan. Rokote kuuluu yleiseen rokotusohjelmaan sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille, muut ostavat rokotteen itse ja vesirokko-rokotetta varten tarvitaan resepti. Immuniteetin saamiseksi vesirokkoa vastaan tarvitaan kaksi rokoteannosta kolmen kuukauden välein annettuna. Raskautta on vältettävä 1 kuukausi rokotuksen jälkeen

Lisätiedot:

<https://thl.fi/fi/web/rokottaminen/eri-ryhmien-rokotukset/opiskelijoiden-rokotukset>

Opiskeluterveydenhoitajat:

Kuopio <https://www.kuopio.fi/fi/ammattiopisto>

Iisalmi <https://sakky.fi/fi/opiskelijalle/hyvinvointi-ja-opiskeluhoito/opiskeluhoito-iisalmi>

Varkaus <https://sakky.fi/fi/opiskelijalle/hyvinvointi-ja-opiskeluhoito/opiskeluhoito-varkaus>